

„Wydobywanie na światło dzienne mogił powstańców jest sprawą(...) konieczną i niezbędną” (Stefan Żeromski)

29 września uczniowie klas 4-6 odwiedzili mogiłę powstańców z 1863 roku w Budzie Zaborowskiej. Uczestnicy pieszego rajdu mieli okazję obserwować piękno zmieniającej się przyrody, ale przede wszystkim była to niezwykła lekcja historii. Po przybyciu na mogiłę, uczniowie wraz z opiekunami: Agnieszką Krogulec, Martą Ochmańską, Edytą Sawicką-Miodek, Ewą Karaszewską i Marcinem Pietrzakiem odśpiewali hymn szkoły oraz zapalili znicz. Na mogile znajduje się krzyż, orzeł w koronie oraz tablica z napisem: „KU CZCI PAMIĘCI BOHATEROM POLEGŁYM W 1863 ROKU ZA SPRAWĘ NARODOWĄ WDZIĘCZNI RODACY”.

Jak głosi historia, 14 kwietnia 1863 roku stoczona została tu bitwa pomiędzy wojskami rosyjskimi gen. Krüdenera a oddziałem powstańców styczniowych "Dzieci Warszawy", dowodzonym przez majora Walerego Remiszewskiego. Obozujący oddział Remiszewskiego został niespodziewanie zaatakowany przez przeważające siły wojsk rosyjskich. Huzarzy i kozacy, wspierani przez piechotę rozbili oddział polskich wojsk powstańczych. Mjr Remiszewski był w tym czasie chory i nie mógł skutecznie dowodzić, a oddział powstańczy uzbrojony był głównie w kosy. Po stronie polskiej poległo 30 ludzi, w tym sam dowódca mjr Remiszewski. Bilans strat powiększył się do 72 zabitych i 9 rannych, gdy kozacy wymordowali prawie wszystkich rannych powstańców. Po stronie rosyjskiej straty wyniosły ok. 50 zabitych i rannych. Inne źródła oceniają, że poległo tam około 150-200 powstańców, a oddział liczył około 250-300 powstańców. Po rozproszeniu wojsk Remiszewskiego pod Budą Zaborowską na niedobitki Rosjanie wysłali dwie rotacje piechoty i sotnie Kozaków, które ścigały powstańców w pobliżu Kampinosu - ci zostali wybici w potyczkach pod Górkami i Dąbrową Starą. Po bitwie pozostała mogiła powstańców styczniowych, obecnie w Zaborowie Leśnym. Spoczywa tam według jednych źródeł 72 dwóch, według innych - 76 powstańców. Miejscowa legenda mówi, że spoczywa tam tyłu powstańców, ile jest gwoździ na krzyżu, a gwoździ jest 76. Dodatkowo szacuje się, że ok. 80 powstańców pochowano na cmentarzach parafialnych, m.in. na cmentarzu parafialnym w Kampinosie czy 29 poległych znanych z imienia i nazwiska lub zawodu pochowanych na cmentarzu parafialnym w Zaborowie.

Mimo zmęczenia wszyscy uczniowie byli bardzo zadowoleni i obiecali powrócić tam za rok.